

Monoloog- en dialooggebruik in ‘succesvolle’ interactie van personen met afasie in verschillende alledaagse contexten.

Master thesis MA Neurolinguïstiek, Taalwetenschappen, Faculteit der Letteren, Rijksuniversiteit Groningen. Toegepast Gezondheids Onderzoek, Universitair Medisch Centrum Groningen
Britt te Winkel Begeleiders: Roel Jonkers, Rimke Groenewold.

Inleiding

De belangrijkste wens van PMA is om het **communicatieve vertrouwen** te herstellen en om behandeld te worden als **competente gesprekspartners**. Om hierbij aan te sluiten is inzicht in succesvolle interacties noodzakelijk.⁽⁴⁾

Wat vindt een PMA een succesvol gesprek en hoe ziet dit eruit?

Een effectieve **beoordeling** en **behandeling** van alledaagse communicatievaardigheden is cruciaal voor **succesvolle revalidatie**.⁽¹⁾

Consensus over interventiemethoden gericht op het **verbeteren** van **conversatievaardigheden** bestaat echter niet.

Doel: Nieuwe inzichten in ‘succesvolle’ interacties van PMA + verfijnen van interventies /strategieën om communicatievaardigheden van PMA te verbeteren in alledaagse situaties.

Methode

Deelnemers

10 Nederlandstalige PMA
Leeftijd: 35-70 jaar ($M = 53;3$ $SD = 9.6$)
Gemiddelde TPO: 62.6 maanden ($SD = 42.7$)

Data

Opnames van onvoorbereide, alledaagse gesprekken ($N = 29$)

- 1-op-1 met een bekende
- 1-op-1 met een onbekende
- In een groepssetting

Analyse

- PMA selecteerden uit opnames ‘succesfragmenten’ van 1 tot 3 minuten ($N = 38$).
- ‘Succesfragmenten’ transcriberen en ‘moves’ identificeren volgens: ‘Systemic Functional Linguistics’.⁽³⁾
- ‘Moves’ coderen volgens het ‘SFL-network’.⁽²⁾
(v.b.: *Initiëren, voortduren, reageren, ondersteunen, aansluiten of confronteren*)

“SFL maakt het mogelijk om te focussen op sterke punten binnen conversaties. Het onthult inzichten hoe individuen betekenissen kunnen overbrengen en het soort betekenissen dat wordt overgebracht.”⁽²⁾

- Datagestuurde indeling in twee categorieën: **monoloog- en dialoogmoves**.

Spreker	Transcript	Categorie
GP	<i>En heb je huisdieren?</i>	Dialoog
PMA	<i>Ik heb een huisdier.</i>	Dialoog
PMA	<i>Een eh hond.</i>	Monoloog
GP	<i>((knikt))</i>	Dialoog
PMA	<i>Dat is een eh klein eh hondje ((handgebaar)).</i>	Monoloog
GP	<i>Ja.</i>	Dialoog
PMA	<i>Dat is een eh kruising tussen wild Corky en een Labrador.</i>	Monoloog
GP	<i>[ja</i>	Dialoog
GP	<i>Oke.</i>	Dialoog
PMA	<i>Hij is geboren in eh Bosnië</i>	Monoloog

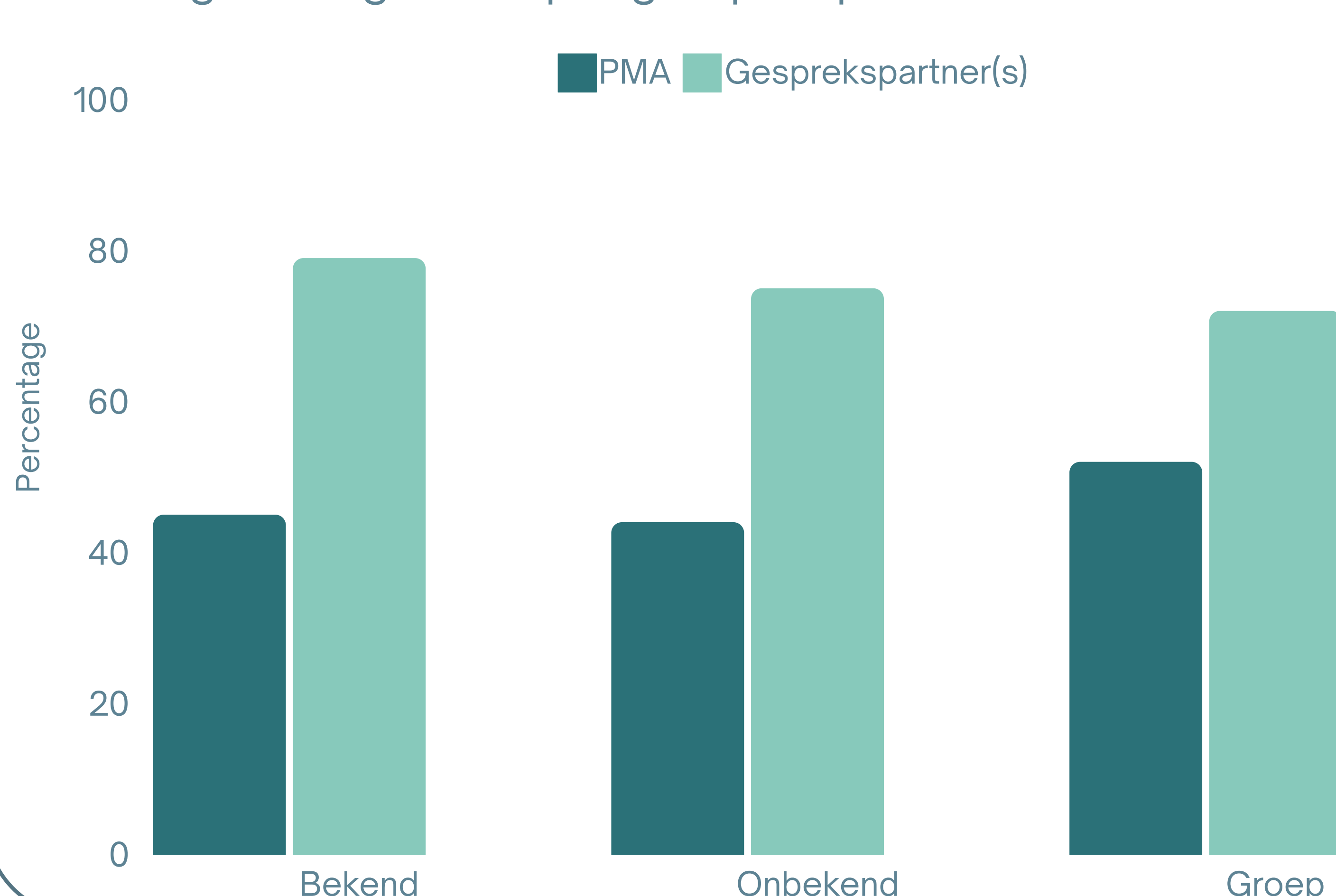
Voorbeeld transcript van een PMA in gesprek met een bekende gesprekspartner (GP)

Resultaten

Verdeling aantal moves per groep en per context

	Gemiddelde (Per context)	Totaal	SD	Min	Max
PMA (N)	25.2	958	14.7	4.00	66.0
Gesprekspartner(s) (N)	17.7	672	11.4	3.60	50.0

Verdeling dialoogmoves per groep en per context

Conclusie en implicatie

Inzichten in een **succesvolle dynamiek** in de alledaagse conversaties van PMA.

- PMA waren meer aan het woord dan hun gesprekspartners.
- Het patroon in monoloog- en dialoogmoves laat zien dat gesprekspartners een meer **reactieve rol** aannemen en PMA een meer **initiërende rol** innemen.
- De dynamiek trainen in therapie: PMA initiërende rol en de GP reactieve rol (faciliteert) = parameter voor een succesvol gesprek.

Referenties

1. Doedens, W. J., & Meteyard, L. (2022). What is functional communication? A theoretical framework for real-world communication applied to aphasia rehabilitation. *Neuropsychology Review*, 32(4), 937-973. <https://doi.org/10.1007/s11065-021-09531-2>
2. Eggins, S., & Slade, D. (2004). *Analysing casual conversation*. Equinox Publishing Ltd.
3. Halliday, M. A., & Matthiessen, C. M. I. M. (2004). *An Introduction to Functional Grammar*, 3e editie (London: Arnold).
4. Worrall, L., Sherratt, S., Rogers, P., Howe, T., Hersch, D., Ferguson, A. and Davidson, B. (2011). What people with aphasia want: their goals according to the ICF. *Aphasiology*, 25(3), 309-322. <https://doi.org/10.1080/02687038.2010.508530>